

Opinia
do ustawy o zmianie ustawy o niektórych umowach kompensacyjnych zawieranych
w związku z umowami dostaw na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa

(druk nr 647)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa z dnia 10 września 2009 r. o zmianie ustawy o niektórych umowach kompensacyjnych zawieranych w związku z umowami dostaw na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa, ma w założeniu Wnioskodawców uprościć i przyspieszyć tryb postępowania w razie konieczności wyposażenia polskich kontyngentów wojskowych działających za granicą w dodatkowe uzbrojenie, sprzęt wojskowy, części zamienne lub materiały eksploatacyjne.

Zgodnie z ustawą z dnia 10 września 1999 r. o niektórych umowach kompensacyjnych zawieranych w związku z umowami dostaw na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa ("ustawa offsetowa"), zagraniczny dostawca sprzętu przeznaczonego dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązany zawrzeć ze Skarbem Państwa tzw. umowę offsetową. W umowie offsetowej zagraniczny dostawca - w zamian za nabycie od niego sprzętu dla wojska - zobowiązuje się do zakupu od Skarbu Państwa udziałów lub akcji, a także do wniesienia wkładów do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością bądź spółki akcyjnej, do przekazania technologii lub do zawarcia i zrealizowania umowy sprzedaży, dostawy, licencji, know-how lub innej umowy o przeniesienie prawa lub świadczenie usług.

W myśl art. 2 ust. 1 ustawy offsetowej, jej przepisów nie stosuje się do umów dostawy, których wartość nie przekracza, w stosunku do jednego zagranicznego dostawcy w okresie trzech kolejnych lat, równowartości w walucie polskiej 5.000.000 euro. Ponadto, zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt 4, ustawa offsetowa nie jest stosowana m.in. do dostawy uzbrojenia, sprzętu wojskowego, części zamiennych i materiałów eksploatacyjnych niezbędnych dla zapewnienia właściwego funkcjonowania i wyposażenia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej kierowanych w trybie pilnym do działań poza granicami państwa, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez Radę Ministrów wniosku składanego w tym zakresie przez zamawiającego.

Zdaniem Wnioskodawców ten ostatni przepis w istotny sposób utrudnia sprawne pozyskiwanie sprzętu dla polskich kontyngentów wojskowych, ponieważ umożliwia nabywanie go z pominięciem reżimu ustawy offsetowej tylko w sytuacji, gdy wojsko kierowane jest do działania za granicą (niemożliwe jest więc "doposażenie" w tym trybie kontyngentu już pełniącego służbę). Proces dostawy wydłuża ponadto istniejący w aktualnym stanie prawnym wymóg uzyskiwania uprzedniej zgody Rady Ministrów na odstąpienie od procedury offsetu.

W noweli zaproponowano, aby ustawy offsetowej nie stosowało się do dostawy uzbrojenia, sprzętu wojskowego, części zamiennych i materiałów eksploatacyjnych niezbędnych dla zapewnienia właściwego funkcjonowania i wyposażenia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej kierowanych do działań poza granicami państwa lub wykonujących takie działania. W miejsce uprzedniego zatwierdzenia wniosku o zwolnienie od obowiązku zawarcia umowy offsetowej przez rząd, Minister Obrony Narodowej przedkładałby Sejmowi i Radzie Ministrów, do dnia 31 marca każdego roku, roczne sprawozdanie dotyczące ilości, wartości oraz przeznaczenia dostaw zrealizowanych w wyżej opisanym trybie.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 49. posiedzeniu w dniu 10 września br. pochodziła z przedłożenia rządowego. Rada Ministrów uznała projekt ustawy za pilny. W Sejmie projektem zajmowała się nią Komisja Obrony Narodowej. W toku prac sejmowych projekt ustawy budził liczne wątpliwości. Podnoszono zagrożenie dla krajowego przemysłu zbrojeniowego oraz kwestionowano zasadność rezygnacji z wymogu uzyskania zgody rządu na odstąpienie od offsetu. Przyjęta została poprawka, zgodnie z którą Minister Obrony Narodowej przedkładać ma Sejmowi i Radzie Ministrów roczne sprawozdanie dotyczące ilości, wartości oraz przeznaczenia dostaw zrealizowanych dla kontyngentów wojskowych za granicą z pominięciem ustawy offsetowej.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.